

ကာကွယ်ဆေး အချက်အလက်များဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်

Meningococcal B ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရောဂါ ကာကွယ်ဆေး - သင်သိထားရမည့် အကြောင်းအရာများ

Many vaccine information statements are available in Burmese and other languages. See www.immunize.org/vis

ကာကွယ်ဆေး အချက်အလက် ကြေငြာချက်များကို မြန်မာဘာသာနှင့် အခြားသော ဘာသာစကားများတွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။ www.immunize.org/vis တွင် ကြည့်ရှုပါ။

1. ဘာကြောင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးရသလဲ။

Meningococcal B ကာကွယ်ဆေးသည် Serogroup B ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သည့် ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါကို ကာကွယ်ပေးပါသည်။ Serogroup A, C, W, နှင့် Y ရောဂါပိုးကို ခုခံကာကွယ်ပေးသည့် ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါ ကာကွယ်ဆေး နောက်တစ်မျိုး ရှိပါသည်။

၎င်းသည် ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါ (ဦးနှောက်နှင့် ကျောရိုးအာရုံကြော မျက်နှာပြင်များသို့ ရောဂါကူးစက်ခြင်း) နှင့် သွေးထဲသို့ ရောဂါကူးစက်ခြင်းများ ဖြစ်ပွားစေနိုင်ပါသည်။ ကုသမှုပြုနေသည့်တိုင်အောင် ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါကူးစက်ရသည့် လူ အယောက် 100 တွင် 10 ဦးမှ 15 ဦး အထိ သေဆုံးကြရပါသည်။ အသက်မသေသူ အယောက် 100 တွင် 10 ဦး မှ 20 ဦးခန့်သည် နားပင်းခြင်း၊ ဦးနှောက်ပျက်စီးခြင်း၊ ကျောက်ကပ်ပျက်စီးခြင်း၊ မြေလက်ဆုံးရှုံးခြင်း၊ အာရုံကြောစနစ် ပြဿနာများ သို့မဟုတ် အရေပြားအစားထိုးခြင်းကြောင့် အနာရှုတ်ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များ ကဲ့သို့သော မသန်မစွမ်းဖြစ်မှုများကို ခံစားရပါသည်။

ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါသည် ရှားပါးပြီး 1990 ပြည့်နှစ်များမှစ၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း ကျဆင်းလာနေပါသည်။ သို့သော် ၎င်းမှာ ပြင်းထန်သောရောဂါဖြစ်ပြီး ဖြစ်ပွားသောသူများတွင် အသက်သေဆုံးနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ် မြင့်မားသလို မသန်မစွမ်းဖြစ်ဖို့လည်းများပါသည်။

မည်သူမဆို ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။ အချို့သောသူများတွင် ဖြစ်နိုင်သည့်ဘေးအန္တရာယ် ပိုမြင့်မားသည်။ အောက်ဖော်ပြပါသူများပါဝင်သည်-

- အသက် တစ်နှစ်အောက် အရွယ် ကလေးသူငယ်များ
- အသက် 16 နှစ် မှ 23 နှစ်အထိ အရွယ်ရောက်လူများနှင့် ကြီးကောင်ဝင်စ အရွယ်များ
- ကိုယ်ခံအားစနစ် ထိခိုက်မှုဖြစ်စေသည့် အချို့သောရောဂါများ ခံစားနေရသူများ
- ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါဖြစ်စေသည့် ဘက်တီးရီးယားဖြစ်သော *N. meningitidis* နှင့် ပုံမှန်ဆိုသလို သီးခြားလုပ်ကိုင်နေသည့် အနုဇီဝဗေဒပညာရှင်
- မိမိတို့၏ အသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားသည့်အတွက်ကြောင့် အန္တရာယ်ရှိသူများ

2. Meningococcal B ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရောဂါ ကာကွယ်ဆေး -

အကောင်းဆုံး ကာကွယ်မှုအတွက် meningococcal B ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ကာကွယ်ဆေး 1 ကြိမ်ထက်ပိုပြီး ထိုးပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရရှိနိုင်သည့် meningococcal B ကာကွယ်ဆေး အမျိုးအစား နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ ဆေးထိုးသည့် အကြိမ်တိုင်းအတွက် တူညီသော ကာကွယ်ဆေးကိုသာ အသုံးပြုရပါမည်။

ထိုကာကွယ်ဆေးများကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ အပါအဝင် Meningococcal B ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရောဂါ ကူးစက်နိုင်ခြေ ပိုများသည့် အသက် 10 နှစ်နှင့်အထက် လူများထိုးရန် တိုက်တွန်းသည်။

- မိမိတို့၏ အသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင် Serogroup B ဦးနှောက်အမြှေးရောင် ရောဂါကူးစက်ဖြစ်ပွားနေသောကြောင့် ကူးစက်နိုင်ခြေ ရှိသူများ
- တံဇဉ်ကောက် ဆဲလ် ရောဂါ (sickle cell disease) ရှိသူများ အပါအဝင် ဘေလုံး ပျက်စီး သို့မဟုတ် ထုတ်ထားရသော မည်သူမဆို
- ဖြည့်ဘက် အစိတ်အပိုင်း ရေရှည် ချို့တဲ့မှု “complement component deficiency” ခေါ် ရှားပါးသော ကိုယ်ခံအားစနစ် အခြေအနေရှိသူများ
- eculizumab (“Soliris”® ဟုလည်းခေါ်သည်) သို့မဟုတ် ravulizumab (“Ultomiris”® ဟုလည်းခေါ်သည်) ကဲ့သို့သော “complement inhibitor” ဆေးအမျိုးအစား သောက်နေရသူများ
- *N. meningitidis* ရောဂါပိုး ခွဲခြားထားသော အစိတ်အပိုင်းများနှင့် အမြဲထိတွေ့ လုပ်ကိုင်နေရသော အကုဇီဝဗေဒ ပညာရှင်များ

လူနာနှင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ပံ့ပိုးသူတို့ကြား ဆွေးနွေးမှုကို အခြေခံပြီး serogroup B မျိုးကွဲအများဆုံးအား ကာလတိုအတွင်း ကာကွယ်ရန် အသက် 16 နှစ်မှ 23 နှစ်အရွယ်ရှိသူများကိုလည်း ဤကာကွယ်ဆေးများ ထိုးပေးနိုင်ပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးဖို့ ပိုကောင်းသည့်အရွယ်မှာ အသက် 16 မှ 18 နှစ်အတွင်းဖြစ်သည်။

3. သင်၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ထောက်ပံ့သူဖြင့် ပြောဆိုဆွေးနွေးပါ

အကယ်၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးမည်ဆိုလျှင် သင်၏ ကာကွယ်ဆေးပံ့ပိုးမည့်သူထံသို့ အောက်ပါအချက်များအား ပြောပြပါ -

- ယခင်က meningococcal B ကာကွယ်ဆေး ဆေးတစ်ကြိမ် ထိုးပြီးနောက် ဓါတ်မတည့်သည့် တုန်ပြန်မှု ဖြစ်ခဲ့ဖူးလျှင် သို့မဟုတ်

ပြင်းထန်သော အသက်အန္တရာယ် ရှိနေခြင်းသည်အထိ ဓါတ်တုန့်ပြန်မှု တစ်စုံတစ်ရာ ရှိခဲ့ဖူးခြင်း။

- လက်ရှိတွင်ကိုယ်ဝန်ဆောင် သို့မဟုတ် နို့တိုက်မိခင်တစ်ဦးဖြစ်လျှင်။

အချို့သော ဖြစ်ရပ်များတွင် သင်၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်သူသည် meningococcal B ကာကွယ်ဆေး ထိုးမှုကို နောက်တကြိမ်ဆေးခန်းသို့လာ ပြသည်အထိ ရွှေ့ဆိုင်းရန် ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်များသည် ကာကွယ်ဆေး၏အကျိုးကျေးဇူးများအကြောင်းကို သူတို့၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ပံ့ပိုးသူနှင့် ဆွေးနွေးပြီး နောက် ဖြစ်လာနိုင်သည့်ဘေးအန္တရာယ်မှာ ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုးပိုများ နေလျှင်၊ ပိုးဝင်နိုင်သည့်ဘေး မြင့်မားမှု မရှိလျှင် Meningococcal B ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းကို ရက်ရွှေ့ဆိုင်းသင့်ပါသည်။

အအေးမိခြင်း ကဲ့သို့ အသေးစား နာမကျန်းမှုရှိသူများသည် ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံခြင်းပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အသင့်အတင့် သို့မဟုတ် အပြင်းအထန် နေမကောင်းသူများသည် meningococcal B ကာကွယ်ဆေး မထိုးမီ နေပြန်ကောင်းလာသည်အထိ စောင့်သင့်သည်။

သင့်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်သူမှ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ သင့်အား ပေးအပ်နိုင်ပါသည်။

4. ကာကွယ်ဆေးတုံ့ပြန်မှုအန္တရာယ်များ

- ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသည့်နေရာတွင် နာကျင်ခြင်း၊ နီမြန်းခြင်း သို့မဟုတ် ရောင်ရမ်းခြင်းဖြစ်နိုင်ပြီး meningococcal B ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက်တွင် ပင်ပန်းခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကြွက်သားနာကျင်ခြင်း သို့မဟုတ် အဆစ်နာခြင်း၊ ကိုယ်အပူချိန်တက်ခြင်း သို့မဟုတ် အော့အန်လိုခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်သည်။ အချို့သော ဤတုံ့ပြန်မှုများသည် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံသောသူ ထက်ဝက်ကျော်တွင် ဖြစ်ပွားပါသည်။

ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း အပါအဝင် ဆေးဝါးကုသမှုများအပြီးတွင် လူတို့သည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် မူးဝေလဲကျတတ်ပါသည်။ သင်မူးဝေခြင်း၊ အမြင်အာရုံ ပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် နားခြင်းဖြစ်ပါက သင့်ဆရာဝန်အား ပြောပြပါ။

အခြားသောဆေးဝါးများကဲ့သို့ပင် ကာကွယ်ဆေးကြောင့် ပြင်းထန်သော ဓါတ်မတည့်ခြင်း၊ ပြင်းထန်သော ဒဏ်ရာ သို့မဟုတ် သေဆုံးခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်ခြေမှာ အလွန်အလွန်နည်းပါးသည်။

5. ပြင်းထန်သော တုံ့ပြန်မှု ပြဿနာများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လျှင် မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရမည်နည်း။

ကာကွယ်ဆေးထိုးထားသူသည် ဆေးခန်းမှ ထွက်ခွာပြီးနောက် ဓာတ်မတည့်တုန့်ပြန်မှုရှိနိုင်ပါသည်။ သင်သည် ပြင်းထန်သော ဓာတ်မတည့်တုန့်ပြန်မှု လက္ခဏာများ (အနီပြင်ထခြင်း၊ မျက်နှာနှင့် လည်ပင်းများ ဖောင်းလာခြင်း၊ အသက်ရှူမြန်ခြင်း၊ နှလုံးခုန်မြန်ခြင်း၊ ခေါင်းမူးခြင်း သို့မဟုတ်

အားမရှိခြင်း) တို့ကို တွေ့ရှိရပါက 9-1-1 သို့ ခေါ်ဆိုပြီး၊ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်အား အနီးဆုံး ဆေးရုံသို့ ပို့ပါ။

အခြားသော လက္ခဏာများအတွက် စိတ်ပူပါက သင်၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်သူထံ ဖုန်းခေါ်ပါ။

ဓာတ်မတည့်သည့် တုံ့ပြန်မှုများအား Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS (ကာကွယ်ဆေး ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး အဖြစ်အပျက် တိုင်ကြားရန် စနစ်) သို့ တင်ပြသင့်သည်။ သင်၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ထောက်ပံ့သူသည် ပုံမှန်အားဖြင့် ဤအစီရင်ခံစာကို တင်ပြမည်ဖြစ်သည် သို့မဟုတ်ပါက သင်ကိုယ်တိုင် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ VAERS ၏ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်ဖြစ်သည့် www.vaers.hhs.gov သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုပါ သို့မဟုတ် 1-800-822-7967 သို့ ခေါ်ဆိုပါ။ VAERS သည် ဓါတ်မတည့်တုံ့ပြန်မှုများကို အစီရင်ခံစာအတွက်သာ ဖြစ်ပြီး၊ VAERS ဝန်ထမ်းအဖွဲ့ ဝင်များသည် ဆေးဖက်ဆိုင်ရာ အကြံပေးခြင်းများ မပြုလုပ်ပါ။

6. ကာကွယ်ဆေးကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိမှု လျော်ကြေးပေးရေး အမျိုးသား အစီအစဉ်

အမျိုးသား ကာကွယ်ဆေး ထိခိုက်ဒဏ်ရာ လျော်ကြေးပေးရေး အစီအစဉ် (National Vaccine Injury Compensation Program, VICP) သည် ကာကွယ်ဆေးတစ်ခုခုကြောင့် ဒဏ်ရာရရှိသူအား လျော်ကြေးပေးရန် တည်ထောင်ထားသော ပြည်ထောင်စု အစီအစဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုထားသည့် ထိခိုက်မှု သို့မဟုတ် အသက်သေဆုံးမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော တောင်းဆိုမှုများအတွက် လျှောက်ထားရန် အချိန်အကန့်အသတ်ရှိပြီး ယင်းမှာ ၂ နှစ်အထိ လျော့ချထားပါသည်။ အစီအစဉ်အကြောင်း လေ့လာရန်နှင့် မကျေနပ်ချက်ကို တင်ပြရန်အတွက် VICP ဝက်ဘ်ဆိုဒ် ဖြစ်သည့် www.hrsa.gov/vaccinecompensation သို့သွားပါ သို့မဟုတ် 1-800-338-2382 သို့ခေါ်ဆိုပါ။

7. ပိုမိုလေ့လာနိုင်ရန်

- သင့်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်သူထံ မေးမြန်းပါ။
- သင့်ဆရာဝန် သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ကျန်းမာရေးဌာနသို့ ခေါ်ဆိုပါ။
- ကာကွယ်ဆေး ပက်ကေ့ချ်အတွက် Food and Drug Administration, FDA (သည် အစားအစာနှင့် ဆေးဝါး အာဏာပိုင်) ဝက်ဘ်ဆိုက်သို့ သွားရောက်ပြီးနောက်ထပ်အချက်အလက်ကို www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines မှာဖြည့်သွင်းပါ။
- Centers for Disease Control and Prevention, CDC (ရောဂါ ကာကွယ်ရေးနှင့် ထိန်းချုပ်ရေး ဗဟိုဌာန) သို့ ဆက်သွယ်ပါ - ဖုန်းခေါ်ဆိုရန် 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) သို့မဟုတ် - CDC ၏ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်သို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုရန် www.cdc.gov/vaccines

Burmese translation provided by the Immunization Action Coalition